

НАПРЯМ 8. ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

ЕКОПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ

Алмашій І. І.

старший викладач кафедри психології

**Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Закарпатська область, Україна**

Сьогодні все більше приділяють уваги питанням управління колективом та його вплив на природне середовище. Людський фактор стає вирішальним у вмілому управлінні організацією. В кожному конкретному випадку управління в будь – якій сфері діяльності та успіх функціонування організації залежить від особистих якостей менеджера, від його вміння працювати з людьми. Важливим для менеджерів є розуміння потреб та запитів не тільки споживачів але й підлеглих, вміння правильно оцінити потенціал та індивідуальні особливості працівників і врахувати концепцію сталого розвитку природного середовища. Важливою характерною особливістю діяльності сучасних організацій для ефективної діяльності та досягнення максимальних результатів поставлених цілей з врахуванням параметрів природного середовища. Для цього необхідна екопрофесійна компетентність як змітовий прояв екологічної культури керівника.

У формуванні екологічної культури особистості використовується найбільш поширена виховна модель з врахуванням трьох компонент: інтелектуальної, мотиваційно-ціннісної та поведінково-діяльнісної. Інтелектуальна компонента є змістовним наповненням екологічної культури особистості. Формування теоретичної частини, а саме екологічно-відповідних знань відбувається на основі узагальнених положень та висновках різних галузей науки (біології, фізики, хімії, географії...). Часто в діяльності керівників організацій використовує методичні рекомендації загального зразку як еталон, де в свою чергу не враховано місцеві особливості. Це знижує виховний потенціал у формуванні екологічної культури молоді на місцевому та регіональному рівні [1, с. 9].

Найбільш відома періодизація розвитку людини як суб'єкта діяльності запропонована С.Д. Максименком [2, с. 27]. Відповідно представлених автором етапів процесу професійного становлення можна представити алгоритм формування екопрофесійних якостей у наступному виді:

1. стадія «оптації» – характеризується підготовкою до життя, до праці, підготовкою свідомого й відповідального планування;

2. стадія адепта – професійна екопідготовка (формування змістової компоненти екопсихологічних знань з врахуванням основних положень сталого розвитку природного середовища);

3. стадія адаптанта – входження в професію після завершення професійного становлення (стадія триває від декількох місяців до 2–3 років);

4. стадія інтернала – входження в професію як повноцінний колега, здатність засвоїти прийняті у колективі еконорми;

5. стадія майстра – коли про працівника можна сказати, що він кращий серед звичайних і гарних, тобто працівник помітно виділяється на загальнім тлі (має свій екостиль і своє «еко-образ»);

6. стадія авторитету – означає, що працівник своїм прикладом серед інших працівників спонукає до наслідування природовідповідної поведінки і діяльності;

7. стадія наставника – заняття екопросвітницькою діяльністю серед колективу.

Керівник стає не просто досконалим фахівцем у своїй області, але й учителем, здатним передати кращий свій екодосвід учням і втілити в них частину своєї душі. Таким чином, вищий рівень розвитку будь-якого фахівця є професіонал, що став наставником, учителем, консультантом, що втілює в собі екологічну культуру в кращому розумінні цього слова.

Література:

1. Алмашій, І. І. *Особливості формування екологічної культури молоді природоцентричного типу в діяльності громадських організацій [Текст] / І. І. Алмашій.* – Ужгород: Говерла // *Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота / гол. ред. І.В. Козубовська.* – Ужгород: Говерла, 2014. – Вип.30. – С. 9–12.

2. Сладкевич В.П. *Сучасний менеджмент організацій : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В.П. Сладкевич, А.Д. Чернявський – К. : МАУП, 2007. – 488 с.*

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>